

стійна напруга, потреба триматися у світі “Ти”, долаючи щораз світ “Вонно” (М. Бубер).

Все це не просто абстрактні вимоги. Все це є сутнісною потребою людини. Людина, особливо в сучасному світі, потребує живої зустрічі, для того, щоб справді стати центром суспільного буття (“буття через спілкування”), згорнутим суспільством, а суспільство, в свою чергу, матиме можливість виконати своє істинне призначення бути простором для особистості.

Література:

1. Фромм Э. Искусство любить. – М., 1990.

*Бичков'як О.В.
(Івано-Франківськ)*

РОЛЬ ПРАВОСЛАВНОЇ ТРАДИЦІЇ РОЗУМІННЯ ЄДНОСТІ ІСТИНИ, ДОБРА І КРАСИ У ПРОЦЕСІ УКРАЇНСЬКОЇ ЄВРОІНТЕГРАЦІЇ

Вже в ХХ-му столітті стало зрозумілим, що довірившись лише одному розуму, людина допустила виникнення жорсткого, антигуманного суспільства. Саме через це ми спостерігаємо кризи у багатьох сферах життя. Наука, мистецтво, моральність, відділившись одне від одного, відчужившись, перетворились у самостійні сили, що відірвані від людини, заставляють людей служити їм як свого роду ідеалам, фетишам, вступають в протиріччя і подавлюють одне одного. А їх розмежування є розмежуванням внутрішніх сил людини, її пізнавальних, естетичних та моральних здатностей та інтересів. Спроба підпорядкувати своє життя розуму наштовхується на протидію глибинних сторін людської природи. Внутрішня розщепленість людини не дозволяє їй досягти цілісності та гармонічності існування і являється джерелом її постійного незадоволення.

Наша країна все більше і більше притягує до себе увагу світової громадськості. Тому насущність проблеми історичного вибору, у зв'язку з інтеграцією України у західний культурний простір більш ніж очевидна. Не є секретом те, що українському етноментальному світогляду притаманний кордоцентризм, а звідси не прийняття гіпостазованих, відсторонених начал, за які так часто критикують західних мислителів. Сьогодні можемо спостерігати як люди все частіше шукають засоби життєвої орієнтації не в розумі, науці, а в релігії, в світі інтуїтивних прозрінь. І звернення до християнської православної традиції розуміння єдності таких абсолютів людського буття, як істини, добра та краси, є більш ніж доречним. Усвідомлення такої неподільної єдності у людському житті знаходимо у працях мислителів російського релігійного Ренесансу.

Зокрема, В.С. Соловйов вважав, що визначивши ці три іпостасі як волю, думку та почуття, ми збагачуємо нашу ідею Бога, оскільки одержу-

емо можливість використовувати дані самостереження. Три іпостасі постають як три способи відношення Бога до свого іншого або до свого "змісту". Слідуючи В.С. Соловйову, у першому відношенні, тобто як зміст волі суцього або його бажане, ідея постає як благо, у другому як зміст його уявлення, вона є істиною, а у третьому – як зміст його почуття, вона є красою. Таким чином, Абсолютна ідея розкривається як Благо, Істина та Краса. Але оскільки у всіх божественних іпостасях проявляється одна і та ж божественна сутність, то Благо, Істина та Краса не можуть реально розрізнитися, а є лише трьома різними проявами однієї і тієї ж істоти, що являється абсолютною любов'ю. Воля блага є любов у своїй внутрішній сутності або джерело любові. Благо є єдність всього або всіх, тобто любов як бажане, звідси ми і маємо любов в особливому змісті як ідею ідей, тобто єдність суттєву. Істина є тією ж любов'ю, тобто єдністю усього, але як така, що об'єктивно уявляється, є єдністю ідеальною. Нарешті, краса є та ж любов, але як проявлена, вона є єдність реальна [Див.: 1, 100-101]. Саме любов може бути осердям для єдності істини, добра та краси, сприяти формуванню цілісної людської особистості. А любов – центральний принцип християнської філософії.

Та найбільшу цінність думки мислителів російського релігійного ренесансу мають тому, що і істина і добро набувають для них свого значення лише об'єднуючись у практичному житті, зокрема у моральній діяльності. Знання має значення, лише коли не відокремлюється від вищого завдання життя, котре полягає у перетворенні дійсності. Для сучасного суспільства це більш ніж актуально. Ми щодня на практиці можемо спостерігати наскільки ці три сутності можуть бути віддаленими одна від одної. Але істина, добро і краса – три різні дзеркала однієї людської сутності. Процес історичного розвитку інституалізував ці іпостасі аж до повного розриву між ними, але за своєю основою ці три іпостасі – лише „три різні форми вираження” людської сутності.

Література:

1. Соловьёв В.С. Чтения о Богочеловечестве // Соловьёв В.С. Сочинения в 2-х т. – Т.2. – М., 1989.

Богданова В.Е.

(Одесса, Нац. ун-т)

ПРЕДПОСЫЛКИ ЕВРОПЕЙСКОГО ВЕКТОРА УКРАИНЫ

Конец XX – начало XXI столетия – ознаменовался как период создания новых наднациональных обществ: экономических, геополитических, культурных, цивилизационных. В отличие от исторических типов обществ – род, племя, народность, нация, которые имели локальный характер, – современные типы общественных объединений являются проявлением интеграции и глобализации. Ярким примером такого типа общества